

Iran - China

Chamber of Commerce and Industries

اتاق بازرگانی و صنایع ایران و چین

بولتن خبری روزانه

۱۹ مرداد ۱۴۰۵

اتاق بازرگانی و صنایع ایران و چین

بولتن خبری روزانه اتاق بازرگانی و صنایع ایران و چین

مورخ ۱۹ مرداد ۱۴۰۵

فهرست

- ۱- اختتامیه چهارمین مدرسه تابستانه چین برگزار شد
- ۲- کنترل بیشتر بر خروج مهندسان و انتقال فناوری‌های حساس؛ مقررات جدید چین
- ۳- تحول صنعت خرده‌فروشی کشور توسط حمایت‌های سیاسی
- ۴- چین، نیروی تثبیت‌کننده در تجارت جهانی
- ۵- بهبود ساختار تجارت خارجی چین
- ۶- فراتر از روایت «ظرفیت مازاد»: چشم‌انداز پیشرفت صنعتی چین

اختتامیه چهارمین مدرسه تابستانه چین برگزار شد

جلسه اختتامیه چهارمین مدرسه تابستانه چین که به همت هسته مطالعات چین دانشگاه امام صادق (ع) و با همکاری نهادهای عالی سیاست پژوهی و آکادمیک برگزار شده بود، با حضور و ارائه جناب آقای مجیدرضا حریری، رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین در خانه اندیشه‌ورزان به صورت حضوری-برخط برگزار شد.

تحلیل فضای بین‌المللی و چالش‌های داخلی در شناخت چین

آقای حریری در ابتدای سخنان خود به تبلیغات گسترده نظم غربی علیه چین اشاره کرد و توضیح داد که سالیانه میلیاردها دلار صرف تخریب چهره چین و ایده‌های آن می‌شود. وی تأکید کرد که ایران به دلیل عدم شناخت دقیق از چین، فاقد برنامه مشخصی برای تعامل با آن است. از منظر وی، تا زمانی که تکلیف ایران با دولت‌هایی نظیر آمریکا، اروپا، هند و کشورهای عربی روشن نشود، نمی‌توان به درستی با چینی‌ها وارد مذاکره شد. همچنین، وی به سیلابس‌های آموزشی غربی در دانشگاه‌های ایران اشاره کرد که باعث شده حتی نسل جوان و مدیران، با وجود پیشرفت‌های علمی چین، همچنان تحصیل و زندگی در غرب را ترجیح دهند.

روند روابط اقتصادی؛ از خرید و فروش تا ضرورت تعمیق روابط

بر اساس آمار ارائه شده، تجارت ایران و چین از حدود ۱,۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۰ به رقمی نزدیک به ۷۰ میلیارد دلار (با احتساب نفت) رسیده است. با این حال، آقای حریری معتقد است که رابطه دو کشور هنوز در پله اول یعنی خرید و فروش ساده کالا باقی مانده و تعمیق نیافته است. وی اشاره کرد که کشوری مانند عربستان چهار برابر ایران با چین کار می‌کند زیرا فروشنده و شریک مطمئن‌تری برای چین بوده است. او تأکید کرد که برای داشتن رابطه پایدار، باید به سمت سرمایه‌گذاری‌های مشترک و تولید کالا برای بازارهای ثالث حرکت کرد.

حکمرانی اقتصادی و فرصت‌های سوخته

در این جلسه، حکمرانی اقتصادی به عنوان نقطه ضعف اصلی ایران معرفی شد. آقای حریری به فرصت‌های از دست رفته‌ای نظیر پیشنهاد سال ۲۰۰۰ چین برای سرمایه‌گذاری در چاپ‌های اشاره کرد که به دلیل بروکراسی و نگاه‌های بدبینانه داخلی، چینی‌ها در نهایت بندر گوادر پاکستان را انتخاب کردند. وی همچنین از عدم قطعیت در پروژه‌هایی مانند شهرک صنعتی جاسک و پارک لجستیک سرخس انتقاد کرد و بیان داشت که دشمن به درستی روی نقطه ضعف ما یعنی اقتصاد دست گذاشته است.

هسته مطالعات چین

تهران-ایرنا- شورای دولتی چین از ۲۴ شهریور ۱۴۰۵ با اجرای مقررات جدید خروج و ورود، نظارت بر جابه‌جایی متخصصان و انتقال فناوری‌های راهبردی به خارج از کشور را تشدید می‌کند.

به گزارش روز شنبه ایرنا از نشریه آسیا تایمز، مقام‌های مهاجرت و صدور روایید چین پس از اجرای این قوانین، می‌توانند برای احراز هویت و بررسی هدف سفر، از متقاضیان اسناد و اطلاعات بیشتری مطالبه کنند.

همچنین در مواردی که شهروندی قوانین کنترل صادرات یا تجارت فناوری را نقض کرده باشد یا احتمال داده شود فعالیت او امنیت صنعتی و فناوری چین را تهدید می‌کند، وزارت بازرگانی و دیگر نهادهای ذی‌ربط این کشور، می‌توانند مانع خروج او از کشور شوند.

اگرچه مقررات جدید بخش‌های مشخصی را به‌عنوان هدف این محدودیت‌ها نام نبرده است، کارشناسان چینی معتقدند حوزه‌هایی مانند عناصر نادر خاکی، باتری خودروهای برقی و فناوری‌های انرژی خورشیدی در مرکز توجه قرار دارند؛ صنایعی که چین در آنها از ظرفیت‌های گسترده تولید و دانش فنی برخوردار است و طی سال‌های اخیر محدودیت‌هایی بر صادرات برخی محصولات، تجهیزات و فناوری‌های مرتبط با آنها اعمال کرده است.

برخی تحلیلگران چینی می‌گویند که مقررات جدید می‌تواند انتقال دانش فنی توسط مهندسان و متخصصان باتجربه به شرکت‌های خارجی را دشوارتر کند.

به گفته آنها، متخصصانی که در زمینه‌هایی مانند فرمول‌های الکترولیت باتری، سلول‌های خورشیدی نوع N و فناوری جداسازی و تصفیه عناصر نادر تخصص دارند، از جمله افرادی هستند که ممکن است مشمول نظارت‌های جدید شوند.

این تحولات در شرایطی رخ می‌دهد که آمریکا، ژاپن و اتحادیه اروپا در تلاش هستند زنجیره‌های تامین جایگزین برای عناصر نادر و سایر مواد معدنی حیاتی ایجاد کنند. در چنین شرایطی، دسترسی به نیروی انسانی متخصص و دانش فنی چین برای برخی پروژه‌های خارجی اهمیت پیدا کرده است.

چین طی سال‌های اخیر نیز مجموعه‌ای از اقدامات را برای جلوگیری از خروج دانش فنی حساس به اجرا گذاشته است. از جمله این اقدامات می‌توان به محدودیت فعالیت برخی کارکنان صنایع راهبردی در شرکت‌های مشابه خارجی پس از ترک شغل، استفاده از سازوکارهای دیجیتال برای ردیابی اسناد حساس و نظارت بیشتر بر سفر خارجی کارکنان پست‌های کلیدی اشاره کرد.

اخیراً، وزارت بازرگانی و هشت وزارتخانه دیگر به‌طور مشترک «نظریات مربوط به تسریع توسعه نوآورانه صنعت خرده‌فروشی» را منتشر کردند.

این سند با تمرکز بر برنامه‌ریزی سیستماتیک چشم‌انداز صنعت خرده‌فروشی، تقویت اشکال جدید عرضه خرده‌فروشی، ایجاد تقاضای جدید مصرف‌کننده، تحریک محرک‌های جدید رشد خرده‌فروشی، تسهیل رقابت عادلانه و تقویت حمایت‌های سیاسی، ۲۰ اقدام را ارائه می‌دهد که نقشه راه روشنی برای نوآوری خرده‌فروشی در طول دوره پانزدهمین برنامه پنج‌ساله (۲۰۳۰-۲۰۲۶) ارائه می‌دهد.

در زمانی که بخش خرده‌فروشی در مرحله حساسی از تحول و ارتقاء قرار دارد، اهمیت عمیق‌تر این سند سیاست‌گذاری چیست؟ کدام یک از ۲۰ اقدام شایسته توجه ویژه بود؟ آنها چه تأثیری بر کل بخش و بر مصرف‌کنندگان خواهند داشت؟ و چگونه باید در آینده اجرا شوند؟ این مقاله این سؤالات را یک‌به‌یک بررسی می‌کند.

در طول دوره چهاردهمین برنامه پنج ساله (۲۰۲۵-۲۰۲۱)، فروش خرده‌فروشی کالاهای چین از ۳۹,۴ تریلیون یوان (۵,۸۴ تریلیون دلار) در سال ۲۰۲۱ به ۴۴,۳ تریلیون یوان در سال ۲۰۲۵ افزایش یافت که نشان دهنده رشد تجمعی ۱۲,۵ درصدی است. فروش خرده‌فروشی کالاهای مدت‌هاست که حدود ۹۰ درصد از کل فروش خرده‌فروشی کالاهای مصرفی را تشکیل می‌دهد و بخش خرده‌فروشی از بیش از ۸۰ میلیون شغل پشتیبانی می‌کند. با این حال، گسترش در مقیاس با توزیع ناهموار فروشگاه‌ها، عدم تطابق عرضه و تقاضا، افزایش هزینه‌های عملیاتی و عدم تعادل بین خرده‌فروشی آنلاین و آفلاین همراه بوده است. این مشکلات سودآوری را تضعیف کرده و بر تجربه مصرف‌کننده تأثیر گذاشته است، به ویژه برای هایپرمارکت‌ها و فروشگاه‌های بزرگ سنتی که با کاهش تردد عابر پیاده و افزایش فشار مواجه هستند.

در این زمینه، نظرات چهار پیشرفت عمده در سیاست‌گذاری را معرفی می‌کند.

اول، این سند برای اولین بار یک مکانیسم ارزیابی اشباع امکانات تجاری را پیشنهاد می‌کند. با تقویت نظارت بر تأسیسات تجاری خرده‌فروشی و حمایت از شهرهای واجد شرایط در انجام ارزیابی‌های اشباع، انتظار می‌رود این سازوکار مرجعی برای تأیید پروژه و سرمایه‌گذاری اجتماعی فراهم کند. در گذشته، توسعه املاک تجاری به شدت به سیگنال‌های بازار متکی بود. اما عدم تقارن اطلاعات و رفتار گله‌وار اغلب منجر به سرمایه‌گذاری اضافی، رقابت همگن و عرضه ناکارآمد می‌شد. از این نظر، این سازوکار می‌تواند به عنوان یک "فشارسنج" برای سرمایه‌گذاری تجاری عمل کند و به کاهش ساخت و ساز کورکورانه و اتلاف منابع کمک کند.

دوم، این سند نقش‌های متمایز خرده‌فروشی آنلاین و آفلاین را روشن می‌کند. انتظار می‌رود تا سال ۲۰۳۰، خرده‌فروشی آفلاین به فضایی برای خرید، اوقات فراغت، تجربه همه‌جانبه، سرگرمی و تعامل اجتماعی تبدیل شود، در حالی که انتظار می‌رود خرده‌فروشی آنلاین به یک کانال خرید استاندارد تبدیل شود که کالاهای فراوان، کیفیت قابل اعتماد و عملیات تنظیم‌شده را ارائه می‌دهد. این

نشان‌دهنده تغییر از رابطه قبلی مجموع صفر بین خرده‌فروشی آنلاین و آفلاین است. در اصل، خرده‌فروشی آفلاین باید بر تجربه، تعامل اجتماعی و سناریوهای مصرف تمرکز کند، در حالی که خرده‌فروشی آنلاین باید بر کارایی، کیفیت و انطباق تأکید کند. بنابراین، خرده‌فروشی از یک شبکه توزیع کلامحور به سمت یک اکوسیستم مصرف که توسط ترافیک، محتوا، داده‌ها و تجربه هدایت می‌شود، در حال حرکت است.

سوم، این سند محدودیت‌های نهادی قوی‌تری را برای مقابله با رقابت ناعادلانه یا لجام‌گسیخته معرفی می‌کند. این سند خواستار برخورد برابر با خرده‌فروشی آنلاین و آفلاین، هزینه‌های معقول پلتفرم، هزینه‌های عملیاتی کمتر برای بازرگانان پلتفرم، بررسی قوی‌تر ضد انحصار و توصیه‌های الگوریتمی و توزیع ترافیک منصفانه‌تر است. پلتفرم‌ها تشویق می‌شوند که به جای استفاده از قیمت به عنوان تنها عامل تعیین‌کننده، شاخص‌های توصیه متنوع ایجاد کنند. در همین حال، این سند تبلیغات کاذب، تبلیغات جعلی، تخفیف‌های همراه‌کننده و قیمت‌گذاری ناعادلانه را هدف قرار می‌دهد و پلتفرم‌ها را از مجبور کردن بازرگانان به تحمل هزینه‌های یارانه‌ای یا شرکت در کمپین‌های تبلیغاتی منع می‌کند. در مجموع، این اقدامات با هدف ایجاد یک محیط بازار عادلانه‌تر از طریق مقررات ضد انحصار، حاکمیت قیمت، شفافیت الگوریتمی و نظارت یکپارچه انجام می‌شود.

چهارم، این سند حمایت از سیاست‌ها را برای حل مشکلات "آخرین مرحله" تحول خرده‌فروشی تقویت می‌کند. این سند پشتیبانی در استفاده از زمین، کاهش هزینه، تأمین مالی، رویه‌های تأیید و ضمانت‌های قانونی را ارائه می‌دهد. شرکت‌های خرده‌فروشی جدید و باکیفیت واجد شرایط تشویق می‌شوند که به دنبال فهرست‌های عمومی باشند. خرده‌فروشان واجد شرایط می‌توانند اوراق بهادار با پشتوانه دارایی (ABS) و صندوق‌های سرمایه‌گذاری املاک تجاری (REIT) منتشر کنند. و موسسات مالی تشویق می‌شوند که سیاست‌های اعتباری متناسب با بخش خرده‌فروشی طراحی کنند. در همین حال، شرکت‌های خرده‌فروشی تشویق می‌شوند که در گواهی سبز و تراکنش‌های برق سبز شرکت کنند و از سیاست‌های تثبیت اشتغال بهره‌مند شوند و تأسیسات تجاری بلااستفاده را با مالکیت مشخص بازسازی کنند. این اقدامات کانال‌های تأمین مالی را گسترش می‌دهد، هزینه‌های عملیاتی را کاهش داده و پشتیبانی سیستماتیک برای تحول فراهم می‌کند.

انتظار می‌رود تأثیر این سند در بین مصرف‌کنندگان، شرکت‌ها، اکوسیستم خرده‌فروشی و اقتصاد گسترده‌تر منتقل شود.

برای مصرف‌کنندگان، خرید به طور فزاینده‌ای به بخشی از یک تجربه سبک زندگی گسترده‌تر تبدیل خواهد شد. خرده‌فروشی آفلاین دیگر صرفاً مکانی برای خرید کالا نخواهد بود، بلکه فضایی برای نمایشگاه‌ها، کنسرت‌ها، تجربیات ورزشی، خدمات مناسب برای حیوانات خانگی و تعامل/فعالیت‌های اجتماعی نیز خواهد بود. تجارت اجتماعی استاندارد و خرده‌فروشی فوری، زندگی روزمره را راحت‌تر می‌کند، در حالی که امکانات پذیرایی از سالمندان و کودکان، محیط‌های مصرف را فراگیرتر و لذت‌بخش‌تر می‌کند. در سناریوهای خرده‌فروشی آنلاین، شفافیت الگوریتمی بیشتر و تبلیغات تنظیم‌شده‌تر به کاهش مشکلاتی مانند تبعیض قیمت و بسته‌بندی اجباری کمک می‌کند و مصرف‌کنندگان را قادر می‌سازد تا با وضوح و اطمینان بیشتری خرید کنند.

برای شرکت‌های خرده‌فروشی، رقابت عادلانه از حمایت نهادی قوی‌تری برخوردار خواهد بود، در حالی که مسیرهای تحول متنوع‌تر می‌شوند. خرده‌فروشان فیزیکی مدت‌هاست که با فشار یارانه‌های پلتفرم، سوگیری الگوریتمی و هزینه‌های تبلیغاتی منتقل‌شده مواجه بوده‌اند. چارچوب جدید - که شامل اجرای ضد انحصار، تنظیم قیمت، شفافیت الگوریتمی و نظارت یکپارچه می‌شود - به ایجاد شرایط برابرتر کمک خواهد کرد. شرکت‌های قوی‌تر ممکن است عملیات مشترک عمیق‌تر، زنجیره‌های تأمین خودگردان و خرده‌فروشی تولیدمحور را توسعه دهند، در حالی که بازرگانان کوچک و متوسط ممکن است هزینه‌ها را از طریق زنجیره‌های داوطلبانه، اتحادها و ترتیبات خرید مشترک کاهش دهند. مدل‌های جدید - مانند خرده‌فروشی چندکاناله، خرده‌فروشی فوری و "ترافیک آنلاین به علاوه تراکنش‌های آفلاین" - همچنین می‌توانند فضای رشد جدیدی را برای فروشگاه‌های سنتی ایجاد کنند.

برای بخش خرده‌فروشی به طور کلی، رقابت از قیمت و مکان به تجربه و کارایی تغییر خواهد کرد. عرضه خرده‌فروشی دیگر محدود به محصولات نیست. این امر به طور فزاینده‌ای حول سناریوها، محتوا و خدمات ساخته می‌شود. نوآوری‌های زنجیره تأمین - از جمله

انبارداری مشترک، توزیع یکپارچه و سیستم‌های کدگذاری استاندارد - پیوندهای گردش کالا را کوتاه کرده و تلفات موجودی را کاهش می‌دهند.

در نهایت، کلید در اجرای مؤثر نهفته است.

اول، برنامه‌ریزی باید برای رفع عدم تعادل در چیدمان استفاده شود. این سند خواستار استانداردهای ملی در برنامه‌ریزی فروشگاه‌های تجاری و هماهنگی بهتر با برنامه‌ریزی فضایی منطقه‌ای و نوسازی شهری است. دولت‌های محلی باید از ساخت و سازهای زائد یا تکراری اجتناب کنند و توسعه شاخص‌های عملی برای ارزیابی اشباع را تسریع بخشند.

دوم، نوآوری در سناریو باید برای احیای خرده‌فروشی آفلاین استفاده شود. این سند نوآوری در سیاست یک فروشگاه، یک فروشگاه، نوسازی مناطق تجاری قدیمی، ارتقاء خیابان‌های خرید و بلوک‌های تجاری و تحول دیجیتال تأسیسات تجاری را تشویق می‌کند. دولت‌های محلی باید این اقدامات را با فرهنگ مصرف‌کننده محلی و مواهب منابع تطبیق دهند، زیرا سناریوهای با کیفیت بالا می‌توانند هم ترافیک پیاده را جذب کنند و هم مصرف را تعمیق بخشند.

سوم، مقررات یکپارچه باید رقابت عادلانه را تضمین کنند. اقداماتی مانند استانداردهای یکپارچه برای تبلیغات آنلاین و آفلاین، سیستم‌های توصیه الگوریتمی عادلانه‌تر و مدیریت قوی‌تر قیمت‌ها نیاز به قوانین اجرایی دقیق دارند. تنظیم‌کنندگان بازار باید سازوکارهای اجرایی روتین ایجاد کنند که به طور یکسان برای خرده‌فروشی آنلاین و آفلاین اعمال شود.

چهارم، پشتیبانی یکپارچه از سیاست‌ها باید مشکلات آخرین مایل را حل کند. نوآوری خرده‌فروشی باید با سیستم گردش تجاری مدرن و برنامه‌های آزمایشی برای مدل‌ها و سناریوهای جدید مصرف مرتبط شود. دولت‌ها در تمام سطوح باید موانع دپارتمانی را بشکنند، هماهنگی سیاست‌ها را بهبود بخشند و استفاده از زمین، تأمین مالی، کاهش مالیات و هزینه‌ها، توسعه استعدادها و حمایت از اشتغال را به اقدامات مشخص، قابل اجرا و قابل ارزیابی تبدیل کنند.

در نتیجه، این نظرات یک تنظیم سیاست ساده نیستند. بلکه یک اصلاح سیستماتیک از مفاهیم و مسیرهای توسعه خرده‌فروشی هستند. آن‌ها به نیازهای فوری تحول خرده‌فروشی پاسخ می‌دهند، نقش‌های متمایز خرده‌فروشی آنلاین و آفلاین را روشن می‌کنند، یک چارچوب رقابت عادلانه‌تر ایجاد می‌کنند و پشتیبانی جامع از عوامل را ارائه می‌دهند. چین قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ یک سیستم خرده‌فروشی مدرن با طرح‌بندی منطقی، عرضه با کیفیت بالا، قالب‌های تجاری متنوع، خدمات هوشمند و راحت و رقابت عادلانه و منظم ایجاد کند.

نویسنده، محقق بانک بازرگانان جیانگسو سو است.

China Daily

چین به عنوان یک منبع ثبات فزاینده برای سیستم تجارت جهانی در حال ظهور است. با وجود افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی، افزایش حمایت‌گرایی و کاهش رشد تجارت جهانی، این کشور هم ظرفیت و هم بنیان‌های ساختاری لازم برای حفظ گسترش نسبتاً پایدار تجارت را دارد.

طبق داده‌های گمرک، تجارت دو طرفه کالا در چین در نیمه اول به ۲۵,۴۷ تریلیون یوان (۳,۷۷ تریلیون دلار) رسید که نسبت به سال گذشته ۱۶,۹ درصد افزایش یافته است. اهمیت این عملکرد تنها زمانی آشکار می‌شود که در پس‌زمینه وسیع‌تر اقتصاد جهانی بررسی شود.

تجارت بین‌المللی در خلاء وجود ندارد. این امر نشان دهنده تعامل بین تولید و تقاضا در اقتصادها است. برخلاف سرمایه‌گذاری داخلی یا محرک‌های مالی، تجارت را نمی‌توان صرفاً با تصمیمات اداری ایجاد کرد. این امر به این بستگی دارد که آیا تولیدکنندگان کالاها یا خدماتی را که بازار به آن نیاز دارد، دارند و آیا خریداران مایل به خرید آنها هستند یا خیر. به این معنا، تجارت هم نتیجه رشد اقتصادی و هم محرک آن است. اقتصادهای قوی‌تر تقاضا برای واردات و صادرات ایجاد می‌کنند، در حالی که گسترش تجارت به نوبه خود با ایجاد بازارها، مشاغل و فرصت‌های سرمایه‌گذاری از رشد پشتیبانی می‌کند.

این رابطه، زمینه بین‌المللی را به ویژه مهم می‌کند. با توجه به اینکه صندوق بین‌المللی پول اخیراً پیش‌بینی خود را برای رشد تجارت جهانی در سال جاری کاهش داده است، عملکرد تجاری چین بیش از پیش قابل توجه است زیرا این امر در بحبوحه کندی تجارت جهانی به جای بهبود هماهنگ جهانی رخ داده است.

چندین ویژگی ساختاری در میان این اعداد برجسته است. یکی از آنها دوام رشد صادرات است. صادرات چین اکنون برای ۱۷ ماه متوالی افزایش یافته است، که نشان می‌دهد عملکرد اخیر صرفاً نتیجه عوامل موقتی مانند انباشت موجودی، مشوق‌های سیاستی یک‌باره یا تلاش‌های کوتاه‌مدت برای محافظت در برابر خطرات ژئوپلیتیکی نیست. رشد پایدار در چنین دوره‌ای نشان می‌دهد که تقاضای اساسی دست‌نخورده باقی مانده و صادرکنندگان چینی همچنان جایگاه مهمی در شبکه‌های تولید جهانی دارند.

توضیح این موضوع نه در یک عامل واحد، بلکه در ترکیبی از نقاط قوت ساختاری نهفته است که در سال‌های اخیر به طور فزاینده‌ای آشکار شده‌اند. از جمله آنها می‌توان به نقش چین در تثبیت زنجیره‌های تأمین جهانی اشاره کرد. مشاغل در سراسر جهان آموخته‌اند که امنیت تأمین می‌تواند به اندازه قیمت اهمیت داشته باشد. از آنجایی که زنجیره‌های تأمین بارها به دلیل تنش‌های ژئوپلیتیکی،

تنگناهای لجستیکی و رویدادهای شدید آب و هوایی مختل شده‌اند، توانایی دستیابی مطمئن به کالاها و خدمات به خودی خود به یک مزیت رقابتی تبدیل شده است. برای بسیاری از تولیدکنندگان، تأمین‌کنندگان چینی همچنان به ارائه ثباتی ادامه می‌دهند که جایگزینی آن دشوار است.

ماهیت آنچه چین صادر می‌کند نیز به همان اندازه مهم است. سهم قابل توجهی از صادرات چین نه شامل محصولات مصرفی نهایی، بلکه شامل کالاهای واسطه‌ای، قطعات صنعتی و تجهیزات تولیدی است. این محصولات از فعالیت‌های تولیدی در کشورهای واردکننده پشتیبانی می‌کنند و به عنوان نهاده‌های ضروری برای صنایع مختلف از خودرو گرفته تا ماشین‌آلات و الکترونیک عمل می‌کنند. بسیاری از صادرات چین به جای رقابت مستقیم با صنعتی شدن در جاهای دیگر، صنعتی شدن و صنعتی شدن مجدد در خارج از کشور را ممکن می‌سازند.

نوآوری، به منبع مهم دیگری برای رقابت تبدیل شده است. قدرت صادرات چین دیگر در درجه اول ناشی از مقیاس تولید یا مزایای هزینه نیست. این امر به طور فزاینده‌ای نشان‌دهنده ارتقاء فناوری، نوآوری محصول و توانایی پاسخگویی سریع به نیازهای در حال تحول مصرف‌کننده است. تقاضای اخیر در اروپا برای دستگاه‌های تهویه مطبوع چینی در دوره‌های دمای غیرمعمول بالای تابستان نشان می‌دهد که چگونه تولیدکنندگان به سرعت به شرایط متغیر بازار پاسخ داده‌اند. به طور گسترده‌تر، صادرات مرتبط با فناوری‌های انرژی تجدیدپذیر و سایر بخش‌های صنعتی نوآورانه به کشورها کمک می‌کند تا گذار انرژی و ارتقاء صنعتی خود را دنبال کنند.

واردات نیز داستان به همان اندازه مهمی را روایت می‌کنند. واردات در نیمه اول ۲۲،۱ درصد رشد کرد و ۸،۷ درصد از رشد صادرات پیشی گرفت. این با هدف گسترده‌تر چین برای ترویج تجارت متعادل‌تر و در عین حال ادامه گسترش بازار باز سازگار است.

واردات و صادرات را نباید جداگانه بررسی کرد. در بیشتر اقتصادها، صادرات ضعیف‌تر اغلب با واردات ضعیف‌تر همزمان می‌شود، زیرا تولید، سرمایه‌گذاری و مصرف ارتباط نزدیکی با هم دارند. در عوض، رشد سریع‌تر واردات چین نشان‌دهنده تلاش‌های مداوم برای باز کردن دسترسی به بازار است، نه صرفاً افزایش حجم تجارت.

اقدامات اخیر یکجانبه برای بازگشایی بازار، این رویکرد را نشان می‌دهد. چین از اول ماه مه، سیاست تعرفه صفر را به تمام کشورهای آفریقایی که با آنها روابط دیپلماتیک دارد، گسترش داده و به کاهش تعرفه‌ها برای طیف وسیع‌تری از شرکای تجاری ادامه داده است. این سیاست‌ها برای افزایش گشایش بازار، گسترش انتخاب مصرف‌کننده و تعمیق روابط تجاری سودمند متقابل طراحی شده‌اند، نه صرفاً افزایش آمار واردات.

ترکیب واردات همچنین نشان‌دهنده تقاضای اساسی است. چین در نیمه اول سال ۱،۴۳ میلیارد تن محصولات انرژی و سنگ معدن فلزی وارد کرد که نسبت به سال گذشته ۳،۴ درصد افزایش داشته است، در حالی که واردات کشاورزی ۸،۶ درصد افزایش یافته است. این ارقام بر نقش بازار داخلی بزرگ چین در ایجاد فرصت برای تولیدکنندگان جهانی کالا و صادرکنندگان کشاورزی تأکید می‌کند.

الگوهای منطقه‌ای در چین نیز به تغییرات ساختاری بلندمدت اشاره دارند. در حالی که منطقه شرقی هنوز ۷۸،۸ درصد از کل تجارت را به خود اختصاص داده است، رشد سریع‌تر تجارت در مرکز و غرب چین نشان می‌دهد که یک تغییر تدریجی به سمت یک ساختار تجارت منطقه‌ای متعادل‌تر در حال وقوع است. تنوع جغرافیایی بیشتر نیز ممکن است به مرور زمان، انعطاف‌پذیری تجارت خارجی کشور را بهبود بخشد.

شاخص مهم دیگر، ترکیب شرکت‌های تجاری است. شرکت‌های خصوصی در نیمه اول ۵۷ درصد از کل تجارت خارجی چین را به خود اختصاص دادند، با افزایش ۱۷ درصدی واردات و صادرات، در حالی که شرکت‌های سرمایه‌گذاری خارجی تجارت را با کمی سریع‌تر ۱۷،۱ درصد گسترش دادند. رشد قوی هم توسط شرکت‌های خصوصی و هم توسط شرکت‌های سرمایه‌گذاری خارجی نشان

می‌دهد که فرصت‌های تجاری - و نه تنها مشوق‌های سیاسی - همچنان زیربنای گسترش تجارت کشور هستند. کسب‌وکارها در نهایت در جایی سرمایه‌گذاری و تجارت می‌کنند که فرصت‌های پایداری برای رشد و سودآوری می‌بینند.

با نگاهی به نیمه دوم، عدم قطعیت همچنان قابل توجه خواهد بود. درگیری‌های ژئوپلیتیکی می‌تواند همچنان بازارهای کالا و لجستیک جهانی را مختل کند. حمایت‌گرایی تجاری ممکن است اعتماد به سیستم تجارت چندجانبه را بیشتر تضعیف کند. در عین حال، هوش مصنوعی و سایر پیشرفت‌های فناوری در حال تغییر شکل الگوهای تولید و تجارت جهانی هستند و هم فرصت‌ها و هم فشارهای رقابتی ایجاد می‌کنند.

با این حال، مزایای اساسی چین همچنان پابرجاست. رشد تجاری مشاهده شده از سال گذشته تا حد زیادی ریشه در تولید و مصرف اساسی داشته است تا سفته‌بازی کوتاه‌مدت یا انباشت موجودی. چنین تقاضایی احتمالاً پایدارتر خواهد بود. در عین حال، تعمیق اعتماد با شرکای تجاری و گسترش مداوم توافق‌نامه‌های تجارت آزاد می‌تواند اطمینان بیشتری برای کسب‌وکارها و پایه محکم‌تری برای رشد تجاری بلندمدت فراهم کند.

با گسترش تجارت خدمات در کنار تجارت کالا، سهم چین در اقتصاد جهانی به طور فزاینده‌ای نه تنها با مقیاس صادرات آن، بلکه با ثبات، گشایش و ارتباطی که به سیستم تجارت بین‌المللی می‌آورد، سنجیده خواهد شد.

نویسنده، محقق آکادمی تجارت و همکاری اقتصادی بین‌المللی چین است. این مقاله از سخنرانی اخیر ژو در یک مجمع اقتصادی سرویس خبری چین ترجمه شده است.

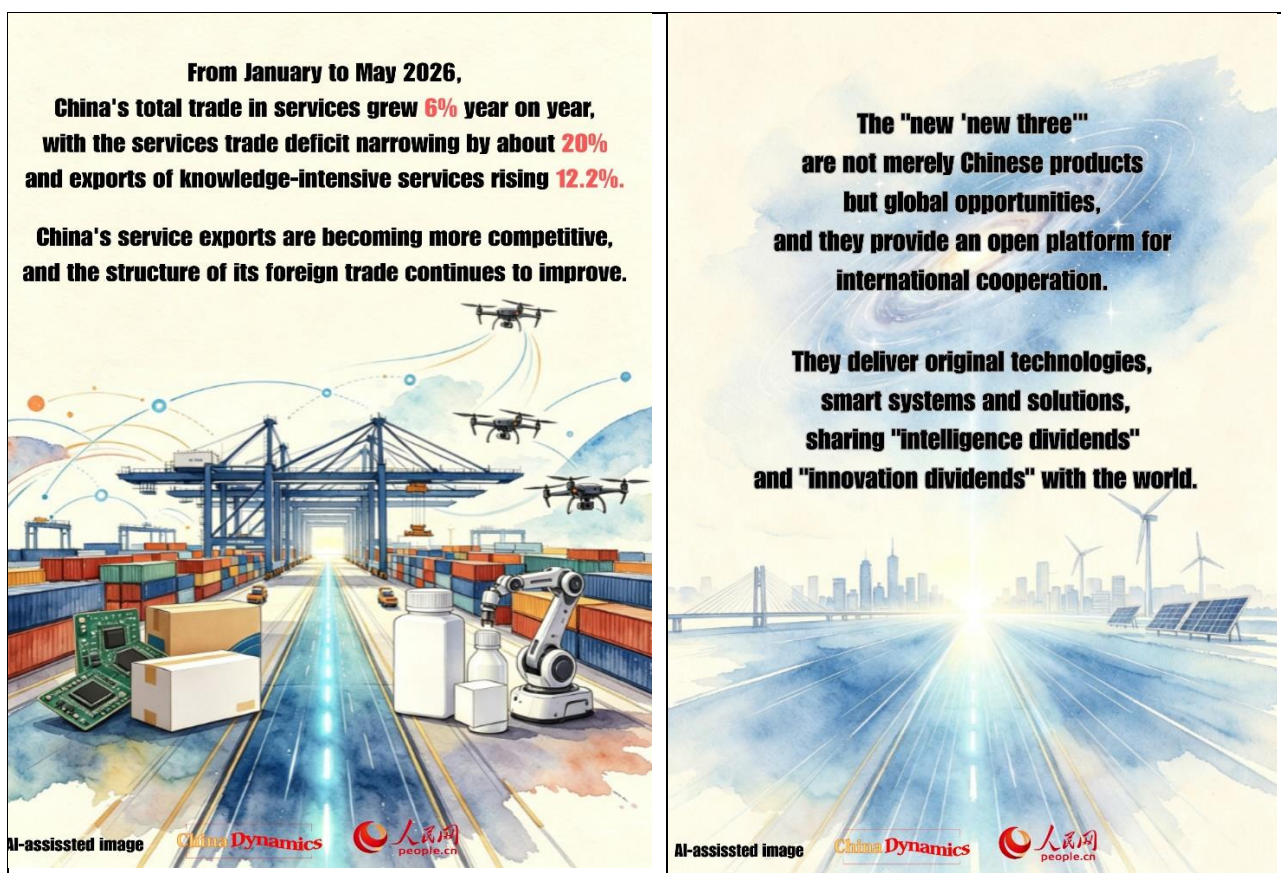
China Daily

بهبود ساختار تجارت خارجی چین

صادرات خدمات چین رقابتی‌تر می‌شود و ساختار تجارت خارجی آن همچنان در حال بهبود است. «سه گونه جدید» صرفاً محصولات چینی نیستند، بلکه فرصت‌های جهانی هستند که بستری باز برای همکاری‌های بین‌المللی فراهم می‌کنند.

از ژانویه تا می ۲۰۲۶، کل تجارت خدمات چین نسبت به سال گذشته ۶ درصد رشد داشته است، که کسری تجارت خدمات حدود ۲۰ درصد کاهش و صادرات دانش‌محور ۱۲,۲ درصد افزایش یافته است.

آنها فناوری‌های بدیع، سیستم‌ها و راه‌حل‌های هوشمند ارائه می‌دهند و «سود هوش» و «سود نوآوری» را با جهان به اشتراک می‌گذارند.

People's Daily Twitter

در حالی که چین همچنان به ارتقاء پایه‌های تولیدی خود و افزایش تولید در بخش‌هایی از خودروهای برقی گرفته تا تجهیزات انرژی تجدیدپذیر ادامه می‌دهد، برخی از کشورهای غربی بار دیگر ادعاهای «ظرفیت مازاد» چین را برای توجیه تعرفه‌های جدید و محدودیت‌های سرمایه‌گذاری احیا کرده‌اند.

با این حال، آخرین دور اتهامات فرا تر از پرسش‌های مربوط به ظرفیت تولید است و نگرانی‌های فزاینده در برخی از اقتصادها در مورد رقابت‌پذیری صنعتی و موقعیت بازار را منعکس می‌کند. مسئله گسترده‌تر این است که چگونه باید به ظرفیت، رقابت و همکاری صنعتی در بحبوحه تغییرات فناوری و بازسازی زنجیره‌های تأمین جهانی نگاه کرد.

بدون یک تعریف پذیرفته‌شده جهانی، مفهوم ظرفیت مازاد به ابزاری آسان برای برخی از سیاستمداران تبدیل شده است تا مسائل اقتصادی و تجاری را سیاسی کنند و به یارانه‌ها، مازاد تجاری و حجم صادرات چین به عنوان نشانه‌هایی از رقابت «ناعادلانه» و «ظرفیت مازاد» اشاره کنند.

چین به بزرگترین و جامع‌ترین سیستم تولیدی جهان افتخار می‌کند که به آن اجازه می‌دهد طیف وسیعی از محصولات صنعتی را به طور مؤثر در مقیاس وسیع عرضه کند.

هه شائوجون، یکی از مقامات وزارت بازرگانی، خاطرنشان کرد: «مازاد تجاری چین نشان دهنده کامل بودن و کارایی سیستم صنعتی آن است و نتیجه عینی تغییرات در تخصص جهانی و الگوهای تجاری است.»

برای بسیاری از ناظران خارجی، پیشرفت صنعتی چین اکنون اغلب با رشد سریع صنایعی مانند هوش مصنوعی، وسایل نقلیه الکتریکی و باتری‌های پیشرفته سنجیده می‌شود.

در پشت رقابت‌پذیری امروز، دهه‌ها سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، مزایای یک بازار داخلی گسترده، یک اکوسیستم صنعتی جامع و اصلاحات مداوم بازار محور نهفته است. در حالی که برخی از کشورها بار دیگر به روایت آشنا مبنی بر اینکه توسعه صنعتی چین توسط یارانه‌های دولتی هدایت می‌شود، استناد کرده‌اند، این صنایع محصول سال‌ها انباشت فناوری، ارتقاء صنعتی و نوآوری پایدار به جای حمایت‌های کوتاه‌مدت سیاسی هستند.

این ظرفیت تولید نقش مهمی در تثبیت عرضه جهانی داشته و به جبران کمبودهای محلی ناشی از حمایت‌گرایی، تنش‌های ژئوپلیتیکی و سایر اختلالات کمک کرده است، در حالی که به عنوان ستون کلیدی زنجیره‌های صنعتی و تأمین جهانی عمل می‌کند. مهمتر از همه، ارتقاء صنعتی چین فرصت‌هایی را ایجاد کرده است که بسیار فراتر از مرزهای خود گسترش می‌یابند.

شرکت‌های سرمایه‌گذاری خارجی، تأمین‌کنندگان جهانی و مصرف‌کنندگان، همگی از ادغام چین در شبکه‌های تولید و تجارت بین‌المللی بهره‌مند شده‌اند. در عین حال، افزایش تقاضای داخلی این کشور که ناشی از ارتقای مصرف، گذار سبز و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های دیجیتال است، تقاضای پایداری برای محصولات، فناوری‌ها و خدمات از سراسر جهان ایجاد می‌کند.

در طول دهه گذشته، چین حدود ۳۰ درصد از رشد اقتصادی جهانی را به خود اختصاص داده و به منبع مهمی برای ثبات اقتصاد جهان تبدیل شده است.

چین بیش از ۸۰ درصد از ماژول‌های فتوولتائیک جهان و ۷۰ درصد از تجهیزات انرژی بادی آن را تأمین می‌کند و پشتیبانی مهمی برای گذار سبز شرکای تجاری خود فراهم می‌کند. شرکت‌های سرمایه‌گذاری خارجی ۱۶ درصد از مازاد تجاری چین را به خود اختصاص داده‌اند و در عین حال بازده قابل توجهی از سرمایه‌گذاری‌های خود کسب کرده‌اند.

در بحث‌های مربوط به اصطلاح "ظرفیت مازاد"، اغلب یک دیدگاه وسیع‌تر نادیده گرفته می‌شود. برای بسیاری از اقتصادهای در حال توسعه، عرضه محصولات مقرون به صرفه توسط چین نشان‌دهنده دسترسی بیشتر به فناوری، تجهیزات و دانش صنعتی است.

صادرات تجهیزات و قطعات تولیدی با کیفیت بالا و مقرون به صرفه توسط چین، موانع صنعتی شدن را برای بسیاری از اقتصادهای در حال توسعه کاهش داده است. بین سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۴، چین بیش از ۳۰ میلیارد دلار ماشین‌آلات نساجی به کشورهای در حال توسعه صادر کرد و به اقتصادهای جنوب شرقی و جنوب آسیا کمک کرد تا ظرفیت تولید نساجی خود را گسترش دهند و به عنوان تولیدکنندگان و صادرکنندگان اصلی محصولات نساجی ظهور کنند.

چین از طریق ابتکار کمربند و جاده، گسترش دسترسی به بازار، پلتفرم‌های اشتراک‌گذاری فناوری مانند برنامه کارگاه لوبان و عرضه محصولات انرژی تجدیدپذیر مقرون به صرفه، به دنبال تقویت ظرفیت کشورهای در حال توسعه برای ایجاد صنایع پایدار خود بوده است.

این تلاش‌ها با هدف افزایش رشد خودکفا از طریق کاهش موانع صنعتی شدن، بهبود قابلیت‌های فنی و گسترش مشارکت در زنجیره‌های ارزش جهانی انجام می‌شود.

هان یونگ، یکی از مقامات وزارت بازرگانی، گفت: «به جای استفاده از سیاست‌های صنعتی به عنوان ابزاری برای محدود کردن توسعه دیگران، همه کشورها باید بر گسترش فرصت‌ها برای توسعه جهانی از طریق سیاست‌های صنعتی معقول، شفاف و مبتنی بر قانون تمرکز کنند.»

وی افزود: چین آماده است تا با همه طرف‌ها در چارچوب سازمان تجارت جهانی برای تقویت گفتگو در مورد سیاست‌های صنعتی، بهبود رویه‌های مربوطه و پیشبرد قوانین تجارت چندجانبه مطابق با واقعیت‌های اقتصادی در حال تحول، همکاری کند.

scio